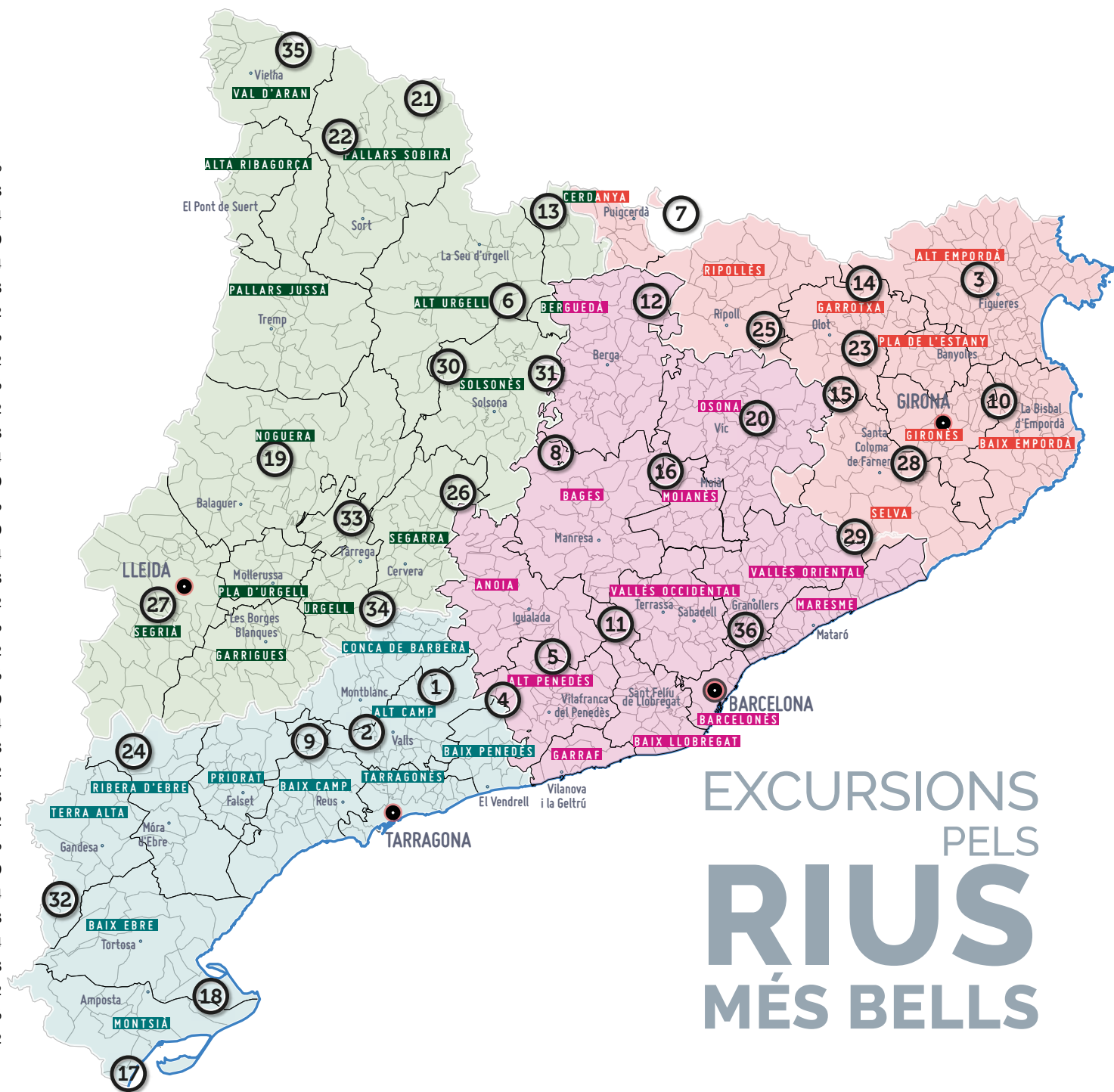

Índex

INTRODUCCIÓ.....	6
1 Alt Camp. RIU GAIÀ. Els gorgs del Gaià.....	8
2 Alt Camp. RIU BRUGENT. Els tolls del Brugent.....	14
3 Alt Empordà. RIU MUGA. Successió de piscines.....	20
4 Alt Penedès. RIUS BITLLES I ANOIA. La continuïtat dels fils d'aigua.....	24
5 Alt Penedès. RIU DE FOIX. Gorges i pèlags del Foix.....	28
6 Alt Urgell. RIU DE LA VANSÀ. La vall del riu de la Vansa.....	32
7 Alta Cerdanya. RIU SEGRE. Primers saltirons d'un riu poderós.....	36
8 Bages. RIU CARDENER I RIERA DE NAVEL. El germà petit del Llobregat.....	42
9 Baix Camp. RIU SIURANA. Gorgs i cascades del riu Siurana.....	46
10 Baix Empordà. RIU TER. La Ruta del Ter.....	52
11 Baix Llobregat i Bages. RIU LLOBREGAT. D'Olesa a Monistrol vora el Llobregat.....	58
12 Berguedà. RIU LLOBREGAT. El Llobregat des de la Poble de Lillet.....	64
13 Cerdanya. RIU DE LA LLOSA. La vall de la Llosa.....	70
14 La Garrotxa. RIERA DE SANT ANIOL. La vall de Sant Aniol.....	76
15 La Garrotxa. RIU BRUGENT. Gorg del riu Brugent.....	80
16 Moianès. RIERA D'OLÓ. Per l'Espai Natural del Moianès.....	84
17 Montsià. RIU SÉNIA. La unió per l'aigua.....	88
18 Montsià i Baix Ebre. RIU EBRE. El camí de sirga tradicional.....	92
19 Noguera. RIU SEGRE. El congost del Mu.....	96
20 Osona. RIERA DE LES GORGUES. Meandres del pantà de Sau.....	102
21 Pallars Sobirà. LA NOGUERA DE LLADORRE. Rius de la capçalera de la Vall de Cardós.....	106
22 Pallars Sobirà. RIU DE PEGUERA. Entre el bosc de Carbonero.....	110
23 Pla de l'Estant i la Garrotxa. RIU SER. Ruta de Salamina pel riu Ser.....	114
24 Ribera d'Ebre. RIU EBRE. El camí de l'Aumaec de Flix.....	118
25 Ripollès. RIERA DE VALLFOGONA. Vall de Vallfogona y torrent de la Masica.....	122
26 Segarra. RIERA LLANERA. L'enigmàtica torre de Vallferosa.....	128
27 Segrià. RIUS CINCA I SEGRE. El petó de les aigües pirinenques.....	132
28 La Selva. RIU ONYAR. Un recorregut per l'Alt Onyar.....	136
29 La Selva i Maresme. RIU TORDERA. La Tordera, d'Hostalric al Mediterrani.....	140
30 Solsonès. RIBERA SALADA. Encontre d'aigües fredes.....	144
31 Solsonès. RIU AIGUA D'ORA. La vall d'Ora.....	148
32 Terra Alta. RIU DELS ESTRETS. Estret d'Arnes.....	154
33 Urgell. CANAL D'URGELL. La placidesa de la serp d'aigua.....	158
34 Urgell. RIU CORB. La vall del riu Corb.....	162
35 Val d'Aran. RIU UNHÒLA. La màgia del ferro.....	166
36 Vallès Oriental. RIUS MOGENT, CONGOST I BESÒS. Ruta dels tres rius.....	172

EXCURSIONS
PELS
RIUS
MÉS BELLS

LA NOGUERA DE LLADORRE

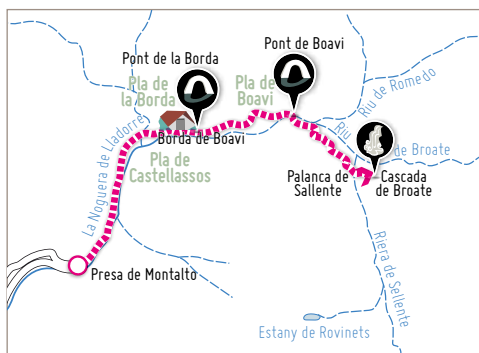
Rius de la capçalera de la Vall de Cardós

Palanca de Sallente. ■

Aquesta excursió per la capçalera de la Vall de Cardós, seguint el curs de la Noguera de Lladorre, recorre alguns dels paratges emblemàtics del parc natural de l'Alt Pirineu, com el Pla de Boavi, un racó bucòlic per passejar envoltat de rierons serpentejant, i arriba fins a la cascada de Broate, on aquest riu es precipita salvatge des de les altures.

Encaixonat entre el Valls d'Àneu a l'oest, la Vall Ferrera a l'est i els cims que marquen l'alta línia de frontera pel nord, la Vall de Cardós és un territori la fisonomia del qual està marcada per l'aigua. Aquesta vall d'origen glacial té la seva columna vertebral al riu Noguera de Cardós, que des de Llavorsí a Tavascan serpenteja i es retorça entre pobles i prats. Cap amunt es converteix en la Noguera de Lladorre, reunint l'aigua de multitud d'afluents i formant el pantà de Tavascan. Els alts cims de la capçalera de la vall amaguen, a més a més, una cinquantena d'estanys, entre els quals destaca el de Certascan, el llac més gran del vessant sud del Pirineu. Des d'aquests llacs d'altura, l'aigua circula cap a les cotes baixes per petits rierols i cursos de corrent ràpida i forts pendents, que sovint formen impressionants cascades, com la de Broate, punt culminant d'aquesta excursió, des d'on l'aigua baixa cap al Pla de Boavi, un dels paratges feréstecs més bonic de l'Alt Pirineu.

Per arribar al punt d'inici de l'excursió agafem la pista pedregosa i en no gaire bon estat però que, amb precaució, és apta per a tota mena de vehicles, que des del poble de Tavascan porta fins a la presa de Montalto. La pista forestal surt al costat de la central de Tavascan i segueix paral·lela pel marge dret del riu Noguera de Lladorre uns sis quilòmetres, fins a una barrera de la presa on cal deixar el vehicle

- **TIPUS DE RECORREGUT:** recorregut d'anada i tornada pel mateix camí, amb indicacions només a les principals cruïlles i marques de GR en alguns trams.
- **PUNT DE PARTIDA I ARRIBADA:** Presa de Montalto (Tavascan, Pallars Sobirà). Per arribar a Tavascan cal prendre a Llavorsí la carretera L-504, que s'endinsa en la vall de Cardós i arriba al poble en uns vint quilòmetres. A Tavascan s'agafa la pista de pedra que surt al costat de la central hidroelèctrica, en no gaire bon estat però apta per a tota mena de vehicles, i que segueix el riu Noguera de Lladorre uns sis quilòmetres fins a la presa de Montalto.
- **DISTÀNCIA:** 8,5 km. ■ **TEMPS:** 3 h. ■ **DESNIVELL:** 350 m.

i iniciar la ruta a peu. Seguim per la mateixa pista, creuant la tanca i transitat per un camí planer que transcorre pel marge dret del riu en mig d'una densa vegetació de ribera. Travessem una plana petita amb prats, i després un pontet sobre el riu de Certascan, que ve de l'estany que es troba a 2.236 metres d'altitud, a la capçalera de la vall de Cardós. Molt a

Aigües tranquil·les del Noguera de Lladorre. ■

prop surt el GR que puja cap a l'estany, i que deixem de banda per continuar per la pista més ampla. A pocs metres, per la mateixa mà, mig amagada per la vegetació hi ha la Borda de Boavi, i cap a l'altre costat veurem l'antic pont, restaurat amb baranes de fusta, on podem apropar-nos al riu que forma saltants i bells racons entapissats de bedolls.

Continuem endavant per la pista forestal, que aviat se n'allunya del riu i al cap de menys de mitja hora des del punt d'inici arriba al Pla de Boavi, un sorprenent paratge on conflueixen les valls de Certascan, Romedo, Broate i Sellente, amb vessants molt esquerps que contrasten amb la placidesa del pla i del riu amansat per l'escàs pendent. Normalment

veurem el bestiar pasturant lliurement, i de fet l'existència d'aquests planells al cor dels Pirineus va lligada a les pastures d'estiu i als processos de transhumància. En travessar el prat ens adonarem de les seves magnituds, sobretot si es compara amb les estretes valls de l'entorn. Envoltat per alts cims on les pinedes es barregen amb bedolls, avetoses de l'obaga, roure de fulla gran, auró i exemplars solts de faig, aquesta planúria conforma un dels millors paisatges forestals de l'Alt Pirineu, que a la tardor assoleix una diversitat cromàtica de gran bellesa natural.

Una vegada travessat el planell ens decantem cap a la dreta i retrobem el riu al mig

d'una densa vegetació de ribera formada majoritàriament per bedolls. El bedoll comú és un arbre caducifoli d'escorça llisa i blanquinoso. A les àrees amb pluges al llarg de l'any, la pineda de pi negre i l'avetosa cedeixen espai a aquest arbre, que necessita molta llum i és pioner en colonitzar les clarianes dels boscos i les zones desforestades. No obstant això, amb el pas del temps les coníferes tornen a guanyar espai als bedollars imposant la seva ombra, ja que en unes condicions ombrívols el bedoll no pot créixer.

Continuant pel marge dret del riu, i immediatament ens trobem el Pont de Boavi, a 1475 m d'altitud, un pont de fusta per on passem a l'altra riba. Un cop travessat el pont ens endinsarem per un petit corriol pedregós i amb molsa que transcorre per entremig d'un bosc força obert amb avets de grans dimensions. El camí s'empina i fa ziga-zagues pel mig del bosc de Boavi. Guardat per parets de pedra seca, el camí va guanyant alçada per dins de l'obaga. A mesura que pugem l'avetosa s'imposa, amb exemplars grans i vells, alguns dels quals caiguts, barren el pas i cal sortejar-los.

Així, al cap de 3,7 km, arribem al pont de Sellente, un rústic pont de fusta que travessa una bella caiguda per on es precipita el riu del mateix nom. Una mica més avall, aquest curs d'aigua conflueix amb el riu de Broate, per continuar junts i formar, a l'alçada del Pla de Boavi i després de l'aportació del riu de Romedo, el curs de la Noguera de Lladorre. Travessem el pont i arribem a una cruïlla senyalitzada que, cap a la dreta i en pujada porta al coll de Sellente i al refugi de Baborte. Nosaltres però, continuem per un corriol cap a l'esquerra per anar a veure la cascada de Broate, guiant-nos per les fites de pedres i el brogit del saltant que ja escoltem a l'esquer-

ra del camí. Al cap de poc el corriol es dissipa i caldrà continuar guiant-nos pel soroll del salt i per les esclatxes d'aigua que el bosc ens deixa veure de tant en tant. S'ha de vigilar aquest últim tram fins a la cascada, que es troba encaixonada entre els vessants de la muntanya i mig amagada per la vegetació, perquè el terra sol estar relliscós i el terreny té força pendent.

Un cop hem gaudit d'aquest esplèndid racó de naturalesa salvatge ocult a més de 1700 metres d'altitud al cor del parc natural de l'Alt Pirineu, empenem el camí de tornada. Per això desfem el mateix camí, ara en baixada, travessant l'avetosa del bosc de Boavi i tornant a recórrer l'estupend paratge del Pla de Boavi. Passat el pla, val la pena deixar el camí per apropar-nos al riu i gaudir dels magnífics racons lacustres, ple de tolls, petits saltants i tranquils gorgs on l'aigua encalmada reflecteix les muntanyes de l'entorn. No hi ha camí, però el bosc oberts i el terreny pla permeten moure's sense gaire dificultat. Més endavant recuperem el traçat de la pista forestal per tornar fins a l'aparcament de la presa de Montalto on hem deixat el cotxe.

Cavalls pasturant al Pla de Boavi. ■

